

'Eigen' baggerbeheerplan bespaart Provincie Zuid-Holland geld en tijd

Efficiënt beheer van watergangen is voor grote bestuurlijke organisaties vaak lastig te realiseren. Onduidelijkheid over eigendom en verantwoordelijkheid en een ad hoc-aanpak van problemen leiden tot onnodige kosten bij het beheer van provinciale watergangen. Met het ontwikkelen van een 'eigen' integraal baggerbeheerplan bespaart de Provincie Zuid-Holland geld en tijd.

De Provincie Zuid-Holland voert het beheer over circa 550 kilometer aan wegen en bermsloten. Bij het beheer hiervan heeft de provincie te maken met zeven waterschappen. Het brengt veel tijd en moeite met zich mee om een passend bestek op te stellen. In het verleden werd dat opgesteld aan de hand van de aanschrijvingen op basis van de schouw van de waterschappen en de verzoeken die vanuit de rayons kwamen. Tijdens de schouw controleert het waterschap of de watergangen, die door anderen worden schoongemaakt, goed zijn onderhouden. Doordat waterschappen grote verschillen in schouwcycli kennen, is het verzamelen van deze data een tijdrovende bezigheid. Daarom heeft de Provincie Zuid-Holland een eigen baggerbeheerplan opgesteld.

Om tot een provinciale GIS-kaart te komen, heeft ingenieursbureau MWH de waterschappen in de provincie gevraagd een GIS-bestand aan te leveren met daarin alle watergangen waarvoor de provincie een onderhoudsplicht heeft. In deze bestanden zijn tevens (indien aanwezig) de voorwaarden voor het onderhoud, zoals de leggerafmetingen en schouwjaar, meegenomen. De watergangen in de bestanden van de zeven waterschappen zijn vergeleken met watergangen in het basisbestand van de provincie.

Uiteindelijk is een GIS-bestand tot stand gekomen met alle trajecten waarvoor de provincie onderhoudsplichtig is. Daarnaast is bekend wanneer de watergangen volgens de schouw van het waterschap aan bepaalde afmetingen moeten voldoen. Voor het provinciale meerjarenplan is op basis van reeds uitgevoerde onderzoeken globaal een volume baggerspecie geraamd per traject. De verkregen gegevens worden gebruikt bij het opstellen van de meerjarencyclus en de bijbehorende begroting.

Samen met de provincie is bekeken hoe de beheergebieden in te delen zijn in een eigen schouwvakkensysteem. Belangrijk aandachtspunt hierbij betrof dat de meerjarenplanning volgens een eigen cyclus voor Zuid-Holland wel financieel uitvoerbaar moest zijn. Ook moest de cyclus zoveel mogelijk afgestemd zijn op de schouwcycli van de waterschappen. Daarnaast moest een aparte cyclus voor de Dienst Stedelijk Gebied (DSG) en Dienst Landelijk Gebied (DLG) worden opgesteld.

MWH heeft vier conceptcycli opgesteld en aan de provincie gepresenteerd. De verkozen cyclus beslaat zeven jaar. Er is gekeken naar een verdeling waarbij per jaar de betrokkenheid van waterschappen en rayons van de provincie zo min mogelijk is. Daarnaast is getracht de kosten per jaar gelijkmatig uit te smeren over de cyclus.

De uiteindelijke planning wordt in overleg met de waterschappen vastgesteld. Per baggerjaar wordt voor de DSG en de DLG een kostenraming gemaakt. Deze is gebaseerd op het te verwijderen volume baggerspecie op het moment van baggeren. Met een aanname van de jaarlijkse aanwas voor de baggerspecie heeft MWH de kosten (in eerste instantie) per traject en per schouwvak (per baggerjaar) kunnen ramen. Uiteindelijk is per traject bepaald wanneer het onderhoud moet plaatsvinden en wat per traject de kosten in het baggerjaar bedragen.

Met het eigen baggerbeheerplan heeft de provincie voor het eerst volledig inzicht in haar beheergebied en de daarmee gepaard gaande kosten. Ze kan nu met één druk op de knop een overzicht krijgen van wanneer welke watergang gebaggerd moet worden.

Daarnaast is de spreiding van de jaarlijkse kosten verbeterd. De inventarisatie heeft uiteindelijk een extra kostenbesparing aan het licht gebracht, doordat de provincie feitelijk voor minder kilometers watergang verantwoordelijk is dan tot nu toe werd aangenomen. De provincie voorziet dat zij in de toekomst wellicht meerjaren bestekken kan gaan aanbesteden, wat het voordeel verder kan vergroten.

Robin van der Ende (MWH)

